

Kultur- och fritidsnämnden

Tjänsteskrivelse - Svar på Remiss - Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att denna tjänsteskrivelse utgör nämndens remissvar på Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028.

Ärendet i korthet

Gävle kommun har mottagit missiv med dnr RS 2026/104 från Region Gävleborg med inbjudan att lämna synpunkter på förslag till Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028. Missivet har även mottagits av Gävle Symfoniorkester (med Gävle kommun som huvudman) som kulturaktör med varaktigt regionalt uppdrag.

Gemensamt svar från kultur och fritidsnämnden, Gävle kommun, och Gävle Symfoniorkester

Övergripande synpunkter

Vi efterfrågar målsättning kring miljömässig hållbarhet i kulturplanen. Omställning till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi nämns i bilagan Sammanfattning av "Läget i länet" samt är en del av den regionala utvecklingsstrategin 2020–2030. Detta borde därför också vara del av regionens insatser för att utveckla och stärka besöksnäringen och kultursektorn. Kulturella och kreativa branscher utgör en stark tillväxtsektor där aktörerna ofta ligger långt fram i omställningsarbetet ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Branscherna kan utgöra viktiga draglok i den omställning som sker inom hela näringslivet.

Regionala kärnprinciper (s.18–22)

Under rubrik *Barns och ungas rätt till kultur* (s.18) vill vi se komplettering gällande vikten av barns och ungas möten med förebilder, något som är angeläget såväl för barnen som för kultursektorns framtida kompetensförsörjning. Professionella som i sitt konstnärliga utövande möter unga visar möjligheterna att välja utbildningar och yrken inom kulturell och kreativ sektor.

Vi är eniga med regionen kring att de regionala kärnprinciperna ska värna konstens och kulturens egenvärde.

Utvecklingsområden (s.23–25)

Under rubrik *Stärkt beredskap och interaktion* (s.23–24) vill vi se ställningstagande kring kulturens roll att främja källkritisk förmåga och därmed motverka desinformation – en mycket viktig del av civil beredskap.

Under rubrik *Gemensamt kulturarv och vidgat deltagande* (s.24) efterlyser vi formuleringar som lyfter fram vikten av att bevara även immateriellt kulturarv. Allt kulturutövande är bärare av ett immateriellt kulturarv. Till exempel utgör Gävle Symfoniorkester och Folkteatern Gävleborg immateriella lokala kulturarv som kräver resurser och kontinuerligt användande för att bestå. Unesco beskriver

Kultur- och fritidsnämnden

att det generellt är svårare att bevara immateriellt kulturarv än materiellt kulturarv som kan bevaras genom skydd och konservering. Det immateriella kulturarvet är beroende av att människor kontinuerligt utövar, lär ut och för vidare traditioner, kunskaper och uttryck. Minskad satsning på det immateriella kulturarvet riskerar på sikt att utarma tillgången till kulturyttringar med lång regional tradition.

Under rubrik *Breddad finansiering och robust tillväxt* (s.25) ser vi positivt på ökat regionalt fokus på kreativa och kulturella näringar som drivkraft för flera näringar och verksamheter. Något som är utmärkande för många av dessa näringar är att kärnan består av kreativitet och konstnärligt skapande där det konstnärliga skapandet och kreativiteten står i fokus och att det i stor utsträckning handlar om ensamföretagande med inga eller enbart ett fåtal anställda. Regionala insatser som stöttar dessa företag med affärsutvecklande insatser kan göra stor skillnad för den enskilda näringsidkaren.

Regionala insatser för affärsutveckling och dialog med näringslivet om modeller för samfinansiering borde föregå en inriktning som vill se breddade finansieringsformer, eftersom till exempel modeller för samfinansiering med näringslivet inte finns. Vi efterlyser en långsiktig och medveten strategi för bevarad variation och självständighet inom kulturen kopplat till samfinansiering.

Särskilda prioriteringar per verksamhetsområde (s.26–44)

Under rubrik *Scenkonst – teater, dans och musik* (s.26–29) ser vi positivt på att Gävle Symfoniorkester uppmärksammas som bidragande till den infrastruktur som möjliggör närvaro för professionella musiker i länet, och som engagerar professionella musiker regionalt, nationellt och internationellt. Vi vill lyfta att även Gävle Symfoniorkester är en del av det immateriella kulturarvet.

Vidare är det positivt att cirkus och nycirkus finns med som omnämnt kulturarv och prioriterat område, då det är en del av Gävle kommuns historia.

Under rubrik *Bibliotek och läsfrämjande* (s.34–35) vill vi understryka vikten av regionens stöd till kommunerna i kompetensutvecklande insatser, särskilt i svårare ekonomiska tider för kommunerna.

Under rubrik *Film* (s.42–43) anser vi att en del av sista meningen – ”som en del av kulturarvet” – bör strykas eftersom nyproducerad regional film är att betrakta som samtidskultur. Vi ser gärna att regionen undersöker möjligheterna till inrättande av regional filmfond för att främja lokal filmproduktion.

Region Gävleborgs övriga insatser för kultursektorn (s.49)

Vi efterfrågar handlingsplan gällande dessa insatser, eftersom det är omfattande insatser och områden som beskrivs i planen.

Vi ser positivt på att regionen avser att göra insatser för att utveckla och stärka besöksnäringen och kultursektorn, och i synnerhet på att regionen avser göra insatser för att stärka och utveckla kulturella och kreativa branscher.

Kultur- och fritidsnämnden

Det är också positivt med insatser kring att utveckla modell och metod för att synliggöra internationella samarbets- och finansieringsmöjligheter kopplade till kultursektorn.

Positivt är även region Gävleborgs avsikt med insatser för att identifiera kultursektorns specifika behov av kompetensförsörjning. Kultur- och fritidsnämnden i Gävle kommun och Gävle Symfoniorkester är mycket angelägna om återväxten inom kultursektorn, och verksamheterna kan vid behov vara behjälpliga under arbetet att identifiera behoven. Ett önskemål är att insatserna i ett senare skede följs upp av riktade och mer konkreta regionala insatser.

Vi önskar slutligen ett förtydligande kring vad som avses med att ”samverka kring hållbarhetsintegrering genom kunskaps- och metodstöd till kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag med syfte att stärka deras bidrag i förebyggande och hälsofrämjande arbete”.

Beslutsunderlag

E-post, Remiss avseende Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028

Missiv, Remiss Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028, RS 2026/104

Regional kulturplan Gävleborg 2027–2028 Ett engagerat konst- och kulturliv för hållbar utveckling, remissversion

Beslutet ska skickas till

Region Gävleborg